

Zmiany w podstawie programowej wychowania przedszkolnego

Różnice między byłą a obecnie obowiązującą podstawą programową zaznaczono kolorem czerwonym.

L.P.	OBSZAR EDUKACYJNY	ZAKRES KOMPETENCJI DZIECKA PO ZAKOŃCZONEJ EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ
1.	Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) obdarza uwagą dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują; grzecznie zwraca się do innych w domu, w przedszkolu, na ulicy; 2) przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej (stara się współdziałać w zabawach i w sytuacjach zadaniowych) oraz w świecie dorosłych; 3) w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań; 4) wie, że nie należy chwalić się bogactwem i dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudniejszych warunkach, a także, że nie należy wyszydzać i szykanować innych; 5) umie się przedstawić: podaje swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania; wie komu można podawać takie informacje.
2.	Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku.	<ol style="list-style-type: none"> 1) umie poprawnie umyć i wytrzeć się oraz umyć zęby; 2) właściwie zachowuje się przy stole podczas posiłków, nakrywa do stołu i sprząta po sobie; 3) samodzielnie korzysta z toalety; 4) samodzielnie ubiera i rozbiera się, dba o osobiste rzeczy i nie naraża ich na zgubienie lub kradzież; 5) utrzymuje porządek w swoim otoczeniu.
3.	Wspomaganie rozwoju mowy dzieci.	<ol style="list-style-type: none"> 1) zwraca się bezpośrednio do rozmówcy, stara się mówić poprawnie pod względem artykulacyjnym, gramatycznym, fleksyjnym i składniowym; 2) mówi płynnie, niezbyt głośno, dostosowując ton głosu do sytuacji; 3) uważnie słucha, pyta o niezrozumiałe fakty i formułuje dłuższe wypowiedzi o ważnych sprawach; 4) w zrozumiały sposób mówi o swoich potrzebach i decyzjach.
4.	Wspieranie dzieci w rozwijaniu czynności intelektualnych, które stosują w poznawaniu i rozumieniu siebie i swojego otoczenia.	<ol style="list-style-type: none"> 1) przewiduje, w miarę swoich możliwości, jakie będą skutki czynności manipulacyjnych na przedmiotach (wnioskowanie o wprowadzanych i obserwowanych zmianach); 2) grupuje obiekty w sensowny sposób (klasyfikuje) i formułuje uogólnienia typu: to do tego pasuje, te obiekty są podobne, a te są inne; 3) stara się łączyć przyczynę ze skutkiem i próbuje przewidywać, co się może zdarzyć.

5.	Wychowanie zdrowotne i kształtowanie sprawności fizycznej dzieci.	<ol style="list-style-type: none"> 1) dba o swoje zdrowie; zaczyna orientować się w zasadach zdrowego żywienia; 2) dostrzega związek pomiędzy chorobą a leczeniem, poddaje się leczeniu, np. wie, że przyjmowanie leków i zastrzyki są konieczne; 3) jest sprawne fizycznie lub jest sprawne na swoje możliwości, jeżeli jest dzieckiem mniej sprawnym ruchowo; 4) uczestniczy w zajęciach ruchowych, w zabawach i grach w ogrodzie przedszkolnym, w parku, na boisku, w sali gimnastycznej.
6.	Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jak trzeba zachować się w sytuacji zagrożenia i gdzie można otrzymać pomoc, umie o nią poprosić; 2) orientuje się w bezpiecznym poruszaniu się po drogach i korzystaniu ze środków transportu; 3) zna zagrożenia płynące ze świata ludzi, roślin oraz zwierząt i unika ich; 4) wie, że nie może samodzielnie zażywać leków i stosować środków chemicznych (np. środków czystości); 5) próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas wolny w przedszkolu i w domu; ma rozeznanie, gdzie można się bezpiecznie bawić, a gdzie nie.
7.	Wychowanie przez sztukę – dziecko widz i aktorem.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wie, jak należy się zachować na uroczystościach, np. na koncercie, festynie, przedstawieniu, w teatrze, w kinie; 2) odgrywa role w zabawach parateatralnych posługując się mową, mimiką, gestem i ruchem; umie posługiwać się rekwizytami (np. maską).
8.	Wychowanie przez sztukę – muzyka i śpiew, pląsy i taniec.	<ol style="list-style-type: none"> 1) śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru oraz łatwe piosenki ludowe; chętnie uczestniczy w zbiorowym śpiewie, w tańcach i muzykowaniu; 2) dostrzega zmiany dynamiki, tempa i wysokości dźwięku utworu muzycznego, wyraża je pląsając lub tańcząc; 3) tworzy muzykę korzystając z instrumentów perkusyjnych (oraz innych przedmiotów), a także improwizuje ją ruchem; 4) w skupieniu słucha muzyki, w tym także muzyki poważnej.
9.	Wychowanie przez sztukę: różne formy plastyczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1) przejawia, w miarę swoich możliwości, zainteresowanie wybranymi zabytkami i dziełami sztuki oraz tradycjami i obrzędami ludowymi ze swojego regionu; 2) umie wypowiadać się w różnych technikach plastycznych i przy użyciu elementarnych środków wyrazu (takich jak kształt i barwa) w postaci prostych kompozycji i form konstrukcyjnych; 3) wykazuje zainteresowanie malarstwem, rzeźbą i architekturą (także architekturą zieleni i architekturą wnętrza).
10.	Wspomaganie rozwoju umysłowego dzieci poprzez zabawy konstrukcyjne, budzenie zainteresowań technicznych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wznosi konstrukcje z klocków i tworzy kompozycje z różnorodnych materiałów (np. przyrodniczych), ma poczucie sprawstwa („potrafię to zrobić”) i odczuwa radość z wykonanej pracy; 2) używa właściwie prostych narzędzi podczas majsterkowania; 3) interesuje się urządzeniami technicznymi (np. używanymi w gospodarstwie domowym), próbuje rozumieć, jak one działają i zachowuje ostrożność przy korzystaniu z nich.

11.	Pomaganie dzieciom w rozumieniu istoty zjawisk atmosferycznych i w unikaniu zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje i nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku; podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody, np. nie stoi pod drzewem w czasie burzy, nie zdejmuje czapki w mroźną pogodę; 2) wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji, np. że będzie padał deszcz, śnieg, wiał wiatr; stosuje się do podawanych informacji w miarę swoich możliwości.
12.	Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia rośliny i zwierzęta żyjące w różnych środowiskach przyrodniczych, np. na polu, na łące, w lesie; 2) wie, jakie warunki są potrzebne do rozwoju zwierząt (przestrzeń życiowa, bezpieczeństwo, pokarm) i wzrostu roślin (światło, temperatura, wilgotność); 3) potrafi wymienić zmiany zachodzące w życiu roślin i zwierząt w kolejnych porach roku; wie, w jaki sposób człowiek może je chronić i pomóc im, np. przetrwać zimą.
13.	Wspomaganie rozwoju intelektualnego dzieci wraz z edukacją matematyczną.	<ol style="list-style-type: none"> 1) liczy obiekty i rozdziela błędne liczenie od poprawnego; 2) wyznacza wynik dodawania i odejmowania pomagając sobie liczeniem na palcach lub na innych zbiorach zastępczych; 3) ustala równoliczność dwóch zbiorów, a także posługuje się liczebnikami porządkowymi; 4) rozdziela stronę lewą i prawą, określa kierunki i ustala położenie obiektów w stosunku do własnej osoby, a także w odniesieniu do innych obiektów; 5) wie, na czym polega pomiar długości i zna proste sposoby mierzenia: krokami, stopa za stopą; 6) zna stałe następstwo dni i nocy, pór roku, dni tygodnia, miesięcy w roku.
14.	Kształtowanie gotowości do nauki czytania i pisania.	<ol style="list-style-type: none"> 1) potrafi określić kierunki oraz miejsca na kartce papieru, rozumie polecenia typu: narysuj kółko w lewym górnym rogu kartki, narysuj szlaczek, zaczynając od lewej strony kartki; 2) potrafi uważnie patrzeć (organizuje pole spostrzeżeniowe), aby rozpoznać i zapamiętać to, co jest przedstawione na obrazkach; 3) dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania; 4) interesuje się czytaniem i pisanem; jest gotowe do nauki czytania i pisania; 5) słucha np. opowiadań, baśni i rozmawia o nich; interesuje się książkami; 6) układa krótkie zdania, dzieli zdania na wyrazy, dzieli wyrazy na sylaby; wyodrębnia głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej; 7) rozumie sens informacji podanych w formie uproszczonych rysunków oraz często stosowanych oznaczeń i symboli, np. w przedszkolu, na ulicy, na dworcu.

15.	Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.	<ol style="list-style-type: none"> 1) wymienia imiona i nazwiska osób bliskich, wie gdzie pracują, czym się zajmują; 2) zna nazwę miejscowości, w której mieszka, zna ważniejsze instytucje i orientuje się w rolach społecznych pełnionych przez ważne osoby, np. policjanta, strażaka; 3) wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a stolicą Polski jest Warszawa; 4) nazywa godło i flagę państwową, zna polski hymn i wie, że Polska należy do Unii Europejskiej; 5) wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa.
------------	--	---